

Leirikoulut ja opintoretket

Opetushallitus on 25.5.2016 antanut päivitettyt ohjeet kouluretkien ja leirikoulujen järjestämiseen. Suomen perustuslain 16§:n mukaan jokaisella on oikeus maksuttomaan perusopetukseen. Opetuksen maksuttomuudesta on tarkempia säädöksiä myös perusopetuslaissa.

Perusopetusta koskevat säädökset edellyttävät, että opetuksen järjestäjä laatii ja hyväksyy perusopetusta varten opetussuunnitelman. Opetuksen järjestäjän velvollisuutena on myös laatia opetussuunnitelmaan perustuva vuotuinen suunnitelma, jossa määrätään muun muassa opetustunneista, työajoista, opetuksen yhteydessä annettavasta muusta toiminnasta ja koulun ulkopuolella annettavasta opetuksesta. Opetuksen käsite kattaa näin myös kaikki koulun työaikana toteutetut ja vuotuisen suunnitelmaan kirjatut retket, vierailut ja muun vastaavan koulun ulkopuolella tapahtuvan toiminnan. Ne ovat yhdenvertaista koulun toimintaa muun opetuksen kanssa, joten niiden tulee olla oppilaalle maksuttomia, kuten lainsäädäntö edellyttää. (OPH)

Koulun ulkopuolella annettava opetus pedagogisesti tärkeää.

Sillä luodaan toimintakulttuuria, johon kuuluu vuorovaikutus ja yhteistyö ympäröivän yhteisön kanssa. Retkien ja vierailujen avulla voidaan monipuolistaa oppimisympäristöjä ja työtapoja sekä tarjota elämyksiä, jotka innostavat oppilaita osaamisen kehittämiseen. Oppilaiden aktiivisuutta ja oppimaan oppimista edistää se, että opiskelu tapahtuu autenttisissa ympäristöissä ja tilanteissa. Koulun ulkopuolella annettava opetus on myös omiaan lisäämään oppilaiden hyvinvointia ja osallistuvaa kansalaisuutta. Vuoden 2014 perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa korostetaan kaikkien näiden seikkojen tärkeyttä opetuksen toteuttamisessa. (OPH)

Leirikoulujen ja muun koulun ulkopuolisen opetuksen toteuttamiseen on linjattu seuraavia Liperin kunnan periaatteita:

1. Alakoulujen leirikoulut ja luokkaretket suuntautuvat aina Suomeen ja pääsääntöisesti lähialueille.
2. Yläkoulun leirikoulut tehdään pääsääntöisesti Suomessa, naapurimaissa tai Liperin ystävyyskunnissa. Ulkomaanleirikoulujen kohdalla käytetään harkintaa ennen suunnittelun aloittamista.

3. Mahdollinen rahojen kerääminen ja käyttö tapahtuu OPH:n suosituksen ja ohjeen mukaisesti. Huomioitavaa, että suoraan huoltajilta tai oppilailta ei kerätä rahaa (mm. kuukausimaksut, leirikoulumaksut, pääsymaksut).
4. Leirikoulu voidaan rahoittaa yhteisellä varainkeruulla. Oppilaiden ja huoltajien keräämän rahan käsittelystä, tilien avaamisesta/lopettamisesta ja laskujen maksamisesta huolehtii vastuuhuoltajat. Opettaja/ohjaaja ei voi toimia leirikoulutilin käyttäjänä.
5. Varojen keruun tulee olla huoltajille vapaaehtoista. Jokaisella oppilaalla tulee olla mahdollisuus osallistua koulun opetussuunnitelman ja siihen perustuvan vuotuisen suunnitelman mukaiseen toimintaan huolimatta siitä, onko hän tai hänen huoltajansa osallistunut varojen keräykseen.
6. Leirikoulua voidaan rahoittaa myös koulun budjetin puitteissa. Suunnitelmaa ja toteutusta tulee muuttaa, jos budjetoitua summaa ei saada kokoon.
7. Henkilöstön kulut katetaan koulun budjetista.

Jos leirikoulun suunnittelu ja rahoituksen kerääminen on aloitettu ennen tämän lukuvuoden alkua (8.8.2018), voidaan edellä mainituista periaatteista poiketa. Suunnitelma täytyy kuitenkin vielä hyvinvointilautakunnan hyväksyttäväksi.

Ulkomaille suunnattu kansainväliseen yhteistyöhön liittyvä opintoretki/oppilasvaihto on lähtökohtaisesti mahdollinen hankerahoituksella, joka kattaa suuren osan kustannuksista.

Opetushallituksen suositus ja ohje:

https://www.oph.fi/saadokset_ja_ohjeet/ohjeita_koulutuksen_jarjestamiseen/perusopetuksen_jarjestaminen/kouluretket_ja_leirikoulut

https://www.oph.fi/saadokset_ja_ohjeet/koululainsaadannon_soveltaminen/leirikoulusta_perittavat_maksut